

Josep Maria Álvarez (Belmonte de Miranda, Astúries, 1956) és secretari general de la UGT de Catalunya. La UGT, CCOO i Òmnium Cultural han unit esforços per defensar el dret a decidir el 9N. Assegura que la UGT espanyola els dona suport i entén la situació de Catalunya.

“El dret a decidir serà habitual a tot Europa”

La UGT i CCOO heu rubricat l’acord “El món del treball pel dret a decidir” amb Òmnium Cultural. Us uniu pel dret a decidir el 9N, però també pel dret a decidir un marc de relacions laborals propi adequat a la realitat i a les necessitats del país.

—De fet, el marc de relacions propi és una reivindicació històrica, fa molts anys que reclamem poder adaptar les normes i fer-ne d’específiques que donin resposta a una a societat que té trets diferencials respecte a altres societats de l’estat. Som un país amb una indústria encara potent i amb un turisme de qualitat, i això ha de formar part de la idiosincràsia de les relacions laborals. Però la realitat és que amb l’Estatut actual i el comportament de la patronal, ha estat impossible.

I amb el dret a decidir s’obren noves expectatives, amb independència de si això acaba essent una sortida d’Espanya o no. En tots dos escenaris, és evident que Catalunya ha de tenir més instruments legislatius i més instruments econòmics i financers per poder tenir recursos propis per abastir les necessitats de formació i infraestructures per continuar creixent.

—Si Catalunya continua formant part d’Espanya, penseu que el govern espanyol s’avindrà a cedir competències en aquest sentit, tenint en compte que la política actual és la recentralització?

—Històricament, i ara també serà així, els avanços que ha tingut Catalunya des del punt de vista nacional han anat acompanyats sempre de revoltes i mobilitzacions socials. I en segon lloc, si volem continuar essent organitzacions sindicals transversals que representen gent de pensament divers, hem de propiciar el debat de què pot passar en un escenari d’independència i en un de continuïtat. És la filosofia de la campanya “Un país normal” d’Òmnium, on podem debatre democràticament què representa cada opció. I les alternatives les han d’oferir els partits polítics.

I mentre no passi una cosa o l’altra, de moment hem de pensar com solucionem els problemes que tenim amb els instruments de què disposem avui, i els empresaris i el govern espanyol han de saber que els catalans volen decidir també en relacions laborals.

—Els catalans no han decidit sobre els horaris comercials, per exemple. Ho ha fet Madrid homogeneïtzant una llei per a tot l’estat.

—Aquest afany d’homogeneïtzar és bàsicament de defensa de determinats col·lectius econòmics, no és pas un problema per a un ciutadà d’Astúries que Catalunya tanqui o no els seus comerços els festius; en tot cas, això ho hem de decidir els catalans, que tenim una cultura comercial determinada. És un exemple més de la posició poc realista de l’estat en tots els àmbits, perquè no s’adona que el dret a decidir ha vingut

JORDI PLAY/ARXIU

per quedar-se, no és una flor d’estiu. És més, el dret a decidir és la nova manera que tindrem els ciutadans europeus per defensar-nos d’aquests polítics que un dia abans de les eleccions diuen una cosa i l’endemà fan tot el contrari. Al final, el dret a decidir no és res més que l’aprofundiment d’una democràcia que fa una societat més rica i igualitària.

—A Catalunya, li cal una gran patronal amb una visió de la democràcia com la que plantegeu?

—És evident que hi ha una part important dels empresaris que veuen el procés amb preocupació i incertesa, econòmica i nacional, i és bo que es pugui reflectir la seva posició de manera democràtica. Els sindicats tampoc no estem fent campanya per la independència, sinó pel dret a decidir, que és el que ens permet mantenir la societat cohesionada. Hi ha alguns que volen que la societat catalana es trenqui, i si és possible, que els veïns no es mirin a la cara. Però no ho aconseguiran, i els sindicats hem de contribuir a la cohesió, defensar el dret a decidir perquè, si guanyem aquesta batalla, s’obren moltes més possibilitats. En tot

cas, el debat sobre quin ha de ser el futur de Catalunya, dins o fora d'Espanya, ha de ser més ampli i més enriquidor, com estan fent a Escòcia.

—El suport al dret a decidir ha generat tensió entre els afiliats de la UGT?

—La UGT va aprovar una resolució a favor del dret a decidir per unanimitat en el darrer congrés celebrat encara no fa un any. La posició és ferma en la immensa majoria dels sindicats en el sentit que els ciutadans hem de poder decidir no només cada quatre anys sobre un tot. És evident que a la UGT, des del punt de vista polític, és tan àmplia com ho és la societat catalana, i la direcció ha de respectar escrupolosament els sentiments de la gent, com ho estan fent els sindicats escocesos amb el seu procés.

—Fa uns dies, el portaveu del PSC al Parlament, Maurici Lucena, us renyava públicament per haver defensat el dret a decidir en la reunió que vós i el secretari general de CCOO a Catalunya van mantenir amb Pere Navarro i Alfredo Pérez Rubalcaba. Com va anar aquesta trobada?

—Era una reunió que van demanar ells, i l'ordre del dia era a proposta seva. Penso que va anar bé, fins i tot molt bé. El 80% del temps el vam dedicar a la reforma laboral i la reforma fiscal, i un 20% sobre el dret a decidir. I he de dir que Rubalcaba em sembla un senyor educat que venia a escoltar i volia saber què pensàvem. Ell ens va exposar la seva postura, però en cap cas no va passar d'aquí perquè és conscient que la nostra posició sobre el dret a decidir està tancada. A Espanya, les altes institucions de l'estat han de tenir plena consciència que aquesta no és una qüestió banal i que s'ha d'abordar. A partir d'aquí, el senyor Lucena, que no va assistir a la reunió, pot ser que parli abans amb el senyor Navarro. Però no m'interessa gens ni mica què pensi el PSC de la UGT. Sí que m'interessa saber què pensen els milers de militants del PSC que es lleven molt d'hora per anar a treballar, gent molt honesta que segurament no estan del tot d'acord amb la posició oficial del PSC.

—Lucena va assegurar que els vostres companys de sindicat a Espanya li havien fet arribar l'astorament per-

què la UGT de Catalunya sempre és notícia pel referèndum del 9N. Heu tingut diferències, amb la resta de federacions sindicals de la UGT a l'estat?

—Doncs seria bo que aquesta sorpresa ens la fessin arribar a nosaltres i no al PSC, perquè no en tinc constància. Al contrari, em consta de primera mà la posició sensata que tenen les confederacions sindicals, especialment pel que fa a la UGT, de comprensió i de conèixer la situació que viu Catalunya. A alguns els estranya, ja ho veig, però el sindicalisme sempre ha estat a prop dels pensaments de la gent, i en aquests moments, conquerir espais de decisió que puguin donar als ciutadans més oportunitats per poder manifestar-se democràticament, és altament positiu. Alguns creuen que el dret a decidir no arribarà, però jo estic convençut que arribarà a tot Europa i serà una via democràtica habitual. Perquè els ciutadans ja no tolerarem més que un polític arribi al poder amb un programa i l'endemà el canviï. Si vol fer canvis, que ho consulti als seus votants. I aquesta és una part de l'explicació de la reacció de la ciutadania de Catalunya, que n'està farta, de votar un Estatut ratificat pel Parlament i que després un grup d'aiatol·làs decideixin que el poble de Catalunya s'ha equivocat.

—De fet, el mateix PSC us ha reclamat que us ocupeu “amb la mateixa vehemència” que ho feu amb el dret a decidir dels problemes dels treballadors, com l'atur o la precarietat laboral. En aquella reunió els vàreu explicar que considereu que l'eix social i nacional van units?

—Doncs jo no he sentit discutir al Parlament de Catalunya una qüestió que em sembla bàsica des del punt de vista de l'esquerra, que és si hem de pagar els interessos d'un deute que no hem generat els ciutadans, o si hem de garantir l'alimentació correcta de tots els infants... Cadascú té la seva història, i francament, les lliçons de com hem d'ajudar els treballadors no me les donarà massa gent, la UGT fa 125 anys que lluita pels drets dels treballadors. Ara, el que no farem és parlar del que vulguin alguns, parlarem del que creiem que hem de parlar i d'allò que ens demanen els nostres afiliats.

Gemma Aguilera